

Déli Hírlap

FELELŐS SZERKESZTŐ
DR. VUCHETICH ENDRE

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
PIAȚA I. C. BRĂȚIANU 4. — TELEFON 2-52

Tél küszöbén

A nyomoruság előtt ismét szükségessé válik a munka-alküliek és ellátatlanok segítése, hogy azok a szerencsétlenek is áthassák a hideget, fagyot, akiknek semmiük nincs és senkiük sincs, aki támogatná őket. A munkások majd odaadják munkabéruik egy százalékát, ugyanannyit a munkaadók is és így a város természetbeni életével, népkonyhák felállításával és némi dományokkal igyekeznek majd elviselhetővé tenni a nyomort. A nyomort, amelyet láthatjuk már nem muló jelenség, hanem a legkilátástalanabb állandóság, olyan súlyos és krónikus társadalmi betegség, amely egyelőre még a felépülés reményét sem kínálhatjuk. Olyan súlyos függvénye az egész társadalmi életnek ez az állandó nagy mestelenség, hogy végleg megérett az egész társadalom problémájává. Mert mondhatjuk őszintén, azokkal a törvény szerint adott lelekkel, a népkonyhák ebédekkel és néhány száz kiló fával még nincs elintézve a szélvihar kötelessége. Még így is rengeteg ember marad az ellátatlan, kellene meleg ruhát, cipőt is, sok minden egyéb is. Hiányzik az a minden átfogó gondoskodás, amely csak akkor válhatik valósággá, ha a társadalom öntudatos és felelős, mint a társadalom felelősége érzeli a köteleességét, mint belső törvényt, hogy embertársai határtalan téli nyomoruságával szemben ne maradjon közönyös, tétlen. Különösen aktuális ez a téli mentő napjainkban, midőn soha nem volt több elesett ember, mint ma, de soha nem volt annyi gazdag és könnyen szerzett jómódban élő egzisztencia sem, mint mostanság. Szándékosan mondjuk, hogy a társadalom, szándékosan használjuk ezt a szót, mert a gazdagok döntően nagy része szinte végleg elvesztette belső perspektíváját és lelki érdeklődését a fájdalom és a szenvedés iránt abban az óriási távolságban, mely a dúslakodás és a nyomor között távol van. Hogy ez így van, misem bizonyítja jobban, mint a múltkor Berlinben elhangzott beszéd, ahol most minden idők legkétségbeesettebb küzdelme folyik a tél réme ellen. Ennek a beszédnek az volt a legkiáltóbb, a legmegdöbbentőbb hangja, hogy az elmúlt évben a koldusszegény periferiák többet lakoztak az inszégációra, mint a dúsgazdag belső negyedek. A koldusok mélyebben gyultak a zsebükbe, mint a Krózusok. Döntő kérdés az, hogy a közönynek ez a szelleme nem élhet tovább. Seholy semmeddig. Már a legfontosabb társadalmi közérdekből sem lehet ha a nyomor majd egyszer egészen felülkerekedni ér, könnyen elsüllyedhet az egész gazdasági rend hajója, bármilyen biztonságban érezzük magukat a saját jólétükben sütkérezve, minden más bajára füttyülő gondatlanok. A társadalom egészét fenyegeti már ekkor a társadalom szükség, a társadalom egészének áll tehát észszel felmérni és érzéssel felmérni, hogy valóban úgy adjon, hogy ez a maga számára is áldozat legyen és nem odavetett hamizsna. A Szociális Misszió már a munkásokban is példát adott arra, hogyan kell segíteni. Kiválasztotta a legvédtelenebbeket, a gyermekeket és ebédet ad a számtalra — egy leírta, a legkisebb pénzegységért. És a jószágoknak, a szűkölködés megtámasztásának még ezer módja van. Egy szivar naponta kevesebbet szívni, egy órával kevesebbet brizdselni, esetleg semmit sem csinálni, hanem egy félórát egészen mélyen elmerülni és elgondolkozni, akár a kénytelen karosszékben, vagy elterülve az otománon, hogy vajjon mit csinálnak most azok, akik egy szál ruhában futkároznak a szél-

Nyilvános helyen lefejezik Marseilleben Pavelics Antet és a királygyilkosság többi szereplőit

A belgrádi sajtó szerint

Európa közvéleménye változatlan érdeklődéssel fordul a marseillei merénylettel kapcsolatosan a különböző államokban folyó vizsgálat felé. A belgrádi Vreme biztosra veszi, hogy

az olasz hatóságok kiadják Franciaországnak Pavelics Antet és Kvaternig Jenőt, akiket a királygyilkosság többi szereplőivel együtt Marseilleben nyilvános helyen lefejeznek.

A Politika című lap szerint a vizsgálat a legnagyobb eréllyel folyik és a francia rendőrség Marseilleben Simonovics Zsivojzim, míg Párisban Milice-

vics Vlada jugoszláv belügyminiszteriumi főtisztviselők támogatják. Az eddig feldolgozott adatokból megállapítható, hogy a merényletet sokkal alaposabban készítették elő, mint az eddigi jugoszlávellenes terrorista támadásokat. Gyorgyev Vlada, a gyilkos után a terroristák közül a legelvetemedettebb Pospisil Zvojnimir, aki elmondotta,

ha Gyorgyevnek nem sikerült volna Marseilleben Sándor királyt megölni, úgy a gyilkosságot ő hajtotta volna végre Párisban.

Pospisil volt különben a merénylet főszervezője is.

A terrorista szervezet 17 tagját már ismerik

A vizsgálat megállapította azt is, hogy Pavelics állandóan nagy összegek felett rendelkezett. A terroristák mindig másodosztályon utaztak, drága szállókban laktak és elegánsan öltözöttek. Brüsszelben megtalálták a terroristák pénzkészletét, amely elég tekintélyes összeg. A belgumi Liegeben letartóztatott Pérics elmondotta, hogy

Pavelics Anteval együtt jugoszláv ezerdináros bankjegyeket hamisított, hogy elegendő pénzüket legyen a merényletre.

A francia rendőrség a Pavelics szervezet tizenhat tagjának a nevét ismeri, akik részben letartóztatásban vannak, részben pedig még keresik őket. Ezek a következők: 1. Pavelics Ante dr., aki évek előtt szökött külföldre és akit 1929-ben Belgrádban távollétében halálra ítélték; 2. Percsecs Gusztáv, akit in contumaciam szintén halálra íté-

tek; 3. Kvaternig Jenő joghallgató; 4. Bzik Mijo ügyvéd; 5. Pospisil Zvojnimir, aki Zágrábban megölte Schlegel Toni szerkesztőt és akit ezért távollétében szintén halálra ítélték; 6. Babics Mijo soffőr; 7. Szletkovics Mijo volt tisztviselő, akit a belgrádi államvédelmi bíróság távollétében ugyancsak halálra ítélt; 8. Lisak Erich volt tisztviselő, aki a horvátországi forradalom részére fegyvereket csempészett; 9. Hercencics Iván mezőgazdasági főiskolai hallgató; 10. Singer Viddo volt tisztviselő, aki a Jugoszláviába induló nemzetközi vonatokon többször helyezett el pokolgépeket; 11. Kremzir Ljubomir; 12. Crvics Ante orvos; 13. Budák Mile volt zágrábi ügyvéd; 14. Francetics Juraj joghallgató; 15. Jerics Branimir orvos; 16. Artukovics Andrija dr. ügyvéd.

Nem fontos, hogy mit irnak Magyarország ellen

Valdprice, a Daily Mail főszerkesztője tegnap Belgrádból Budapestre érkezett. Elmondotta, hogy a jugoszláv politikai vezetők nyugodtak és a Magyarország elleni támadások csak a sajtóban hangzanak el.

Különbösen is nem fontos, hogy mit irnak Magyarország ellen a belgrádi lapok, azt nem lehet letagadni, hogy a merényletet horvátok és macedonok követik el.

Meggyőződése az, hogy Sándor király nagy szolgálatot tett hazájának azzal,

hogy külföldön halt mártírhalált és nem odahaza. Ha halálos golyó odahaza érte volna, az felborította volna Jugoszlávia belső békéjét. Anglia meg van róla győződve, hogy

Magyarországnak semmi része nincsen az aljas merényletben. Most mindenképpen bűnbakot keresnek és ezért Magyarország felé fordulnak, amellyel Jugoszlávia feszült viszonyban áll.

Brüsszeli jelentés szerint a merénylet tervezői megkísérelték azt, hogy a merénylet végrehajtására a Belgiumban

szint kap a téli akció. A nagy téli nyomor-ellenes küzdelem, amelynek diadalát hatósági intézkedések sohasem hozhatják meg,

dolgozó jugoszláv állampolgárok közül toborozzanak tetteket. Ezek közül azonban egy sem akadt, aki erre vállalkozott volna. Erre azután a macedon terroristák között kezdtek keresni azt, aki vállalkozik a királygyilkosságra.

Igy akadtak Gyorgyev Vladara, aki habozás nélkül vállalkozott.

A belga rendőrség megállapítása szerint Seraing városban hatalmas horvát telep volt, ahol ezernél több emigráns tartózkodott állandóan. Már 1930-ban nagy agitációt folytattak ezek között a jugoszláv dinasztia ellen.

A francia sajtó tegnap beszámolt arról, hogy a magyar rendőrség a jugoszláv követ szóbeli jegyzékének hatása alapján, elfogott egy horvát emigránst, aki részese volt a marseillei merénylet előkészítésének. A párisi lapok szerint az illető vagy Frank Ivo, vagy pedig Premez Ede.

Az Excelsior budapesti munkatársa megállapítja, hogy mindkét feltevés téves. A francia újságíró beszélt az állítólag letartóztatott Frank Ivoval, aki a lakásán fogadta és kijelentette, hogy Jugoszláviából való távozása óta Magyarországon él, de politikával nem foglalkozik.

Premez Ede — állapítja meg az újságíró — már csak azért sem vehetett részt a merénylet előkészítésében, mert már tavaly óta a nagykanizsai fogház lakója.

A Magyar Távirati Iroda közli, hogy a budapesti jugoszláv követ szóbeli megkeresése után a magyar hatóságok mindent elkövettek a követ által megnevezett egyén letartóztatására vonatkozólag.

Megállapították, hogy az illető október 13-án lakásáról eltűnt és azóta nem volt megtalálható. A hatóságok tovább kutatnak utána.

A párisi rendőrség letartóztatta Sikarek Iván jugoszláv alattvalót, akit nemrég kiutasítottak Franciaországból, de aki a kiutasítási végzésnek nem tett eleget. Sikarek, akinek francia nő a felesége, az egyik kávéházban gyalázkodó kijelentéseket tett Sándor jugoszláv királyra, mire a kávéház kidobta. Sikarek visszatért a kávéházba és éles késsel a kávéson több sebet ejtett. A dühöngőt csak nagynehezen tudták lefogni, mire átadták a rendőrségnek.

csak egy olyan köztársadalmi felfogás, amelynek egyaránt észérdeke és szívérdelke, hogy segítsen, de tüstént. (Flaneur)

Ujból belekapcsolódik Németország a nemzetközi politikai életbe

A londoni Telegraph párisi levelezőjének jelentése szerint a német birodalom külpolitikájában új irányra van kitérés. A birodalmi kormány elhatározta, hogy

belekapcsolódik újból a nemzetközi politikai életbe és a nagyhatalmakkal a fegyverkezés kérdésében megegyezést keres.

Ribbentrop báró, Hitler meghatalmazott fegyverkezési szakértője, aki az utóbbi hetekben több különböző ál-

lam kormányát látogatta meg, rádió-előadást jelentett be, amelyben Németország új fegyverkezési programját, illetve a birodalmi kormány ezen kérdés megoldására vonatkozó javaslatát kívánja ismertetni. A német kormány meg van róla győződve, hogy Olaszország és Anglia ezeket a javaslatokat elfogadja

és reméli, hogy ezek példájára Franciaország is hozzájárul.

Nagy fontosságot tulajdonítanak a Hitler és Francois Poncelet berlini

követ közötti tárgyalásoknak is. Junius 30-ika óta Hitler tegnap találkozott újból a francia nagykövettel. Ez alkalommal számos problémáról, többek között Franciaország és Németország egymáshoz való közeledéséről is szó volt.

A Paris Soir jelentése szerint Németország elérkezettnek látja az időt, hogy a nemzetközi politikai életben újból résztvegyen. Ennek legkésebb bizonyítékát Ribbentrop bejelentett rádióbeszédében látják.

Az öt esztendei börtönre ítélt gyárvárosi betörő

azzal fenyegetőzött a tárgyalás után, hogy még külön dolgokat fog elkövetni

Ez év április 21-én, vasárnap vakmerő betörés történt a Gyárvárosban. A Háromkirály-utca 1. számú házban lakó Steiner Lajos magánzó reggel azt a felfedezést tette, hogy ugyanabban a házban levő Grosz Simon-féle nagykereskedés üzletének kéménye füstölög. Mivel tudta, hogy az üzletben vasárnap délelőtt senki nem tartózkodik, azt hitte, hogy tűz támadt ezért értesítette a kereskedőt. Grosz Simon erre Steiner kíséretében az üzlethez sietett és az udvarról nyíló hátsó ajtón léptek be a boltba. A következő pillanatban egy fiatal ember ugrott a pult mögé, nyilván azzal a szándékkal, hogy elrejtőzik.

Grosz rákiáltott az idegenre, mire az hirtelen felemelkedett és revolvert szegezett rá, majd óvatosan az ajtó felé húzódott és kiugorva elmenekült.

A kereskedő is ismerőse a betörő után vetették magukat, de az már egérutat nyert. Csak ezután vizsgálták meg a pénzszekrényt, amelyet a betörő feltört. A zsákmánya közel százezer lei készpénz és ékszer volt.

A személyleírás alapján a rendőrség országjárta kereste a betörőt, akit végül is Stürzer Lajos huszonkét éves pinér személyében Déván letartóztattak. Eleinte Stürzer hallani sem akart a felhozott vádról, de azután beismerő vallomást tett. A törvényszék az elmúlt héten vont a felelősségre és ekkor visszavonta a rendőrségen tett vallomását, egyben azt hangoztatta, hogy a Grosz-féle üzletből származó és nála talált ékszereket egyik társától lopta el, akinek nevét azonban nem tudja.

A törvényszék nem fogadta el ezt az átlátszó védekezést és tegnap hirdetett ítéletével Stürzert öt évi börtönre sújtotta.

Az ítélet ellen Ramneantiu Caius védő felebbezést jelentett be.

Az ítélet láthatóan felingerelte Stürzert, aki nem számított ilyen súlyos büntetésre. Csikorgó fogakkal és vonagló arccal túrta, hogy a fogházor kezeire rakja a bilincseket és halkán szitkozódva vonult ki a teremből. Amikor a folyosón meglátta a védőjét, kitört belőle düh.

— Vojv vissza a felebbezést, ügyvéd ur — kiáltotta —

mert majd szerzek én magamnak igazságot. Hallani fog rólam még szép dolgokat. Majd megismerik még a nevemet, ha külön dolgokat fogok elkövetni, mint amiért most elítéltek. Akkor legalább ok lesz,

hogy elítéljenek!

A fogházor már a lépcsőn tuskolta lefelé, de Stürzer még egyre kiabált. Fenyegetéseit egyelőre nem lesz módjában beváltani, mert öt évig még az álmára is vigyáznak. Ezalatt pedig lesz ideje, hogy lecsendesedjék.

Példátlan hanyagság, bűnös könyvelés és lelkiismeretlen pénzkezelés a hivatalos lapnál

Az a parlamenti bizottság, amely a hivatalos lapnál, a Monitorul Oficialnál felfedezett visszaélések ügyében a vizsgálatot folytatta, a szenátusban ülést tartott, amelyen megkezdtek a vizsgálatról szóló jelentés megvitatását. Ez alkalommal ismét szóba kerültek azok a szabálytalanságok, amelyeket a lap előző vezetői követtek el. Megállapították, hogy a könyvelést példátlan hanyagsággal vezették, nyilvánvalóan azzal a szándékkal, hogy a pénzkezelést ne lehessen ellenőrizni. Ez az eltitkolás azonban csak részben sikerült, mert kiderült, hogy a vezetőség óriási összegeket vett fel honorárium és tantiémek fe-

jében. Az egyik fővárosi lap az államnak okozott kárt több millió leire becsüli, tekintve attól a kártól, amelyet ezek az üzelmek az állam tekintélyének okoztak. Ezenkívül a hivatalos lap nyomdája a többi magánnyomdának leküzdhetetlen konkurenciát is csinált. A közhivatalokban használt nyomtatványokat ugyanis kizárólag a hivatalos lap nyomdája állította elő és ezek árát azután tetszés szerint szabta meg. Ezen a téren is óriási a zűrzavar a könyvelésnél, amiért is a parlamenti bizottság sürgős intézkedéseket követel, hogy a régi vezetőség alatt elharapózott állapotoknak a végére járjanak.

Tizennygy millióval kevesebb folyt be hat hónap alatt a városi pénzlárba, mint amennyit előirányoztak

A város pénzügyi osztálya most zárta le az április elsején kezdődött költségvetési esztendő első hat hónapját. Az első félévre rendes bevételek címén 45,073.000, rendkívüli bevételek címén pedig 32,413.000 lei volt az előirányzat. Ezzel szemben a rendes bevételek javára csak 35,333.000, rendkívüli bevételekre pedig 28,372.000 lei folyt be. A bevételezési hiány eszerint az első félévben tizennygy millió lei. Ez azonban korántsem befolyásolja a költségvetés egyensúlyát,

mert régi tapasztalat szerint a második félévben nemcsak az előirányzott bevétel, hanem az első félév hátralékai is befolyanak. A kivetések ellen ugyanis sok felebbezés történt és mivel ezek a felebbezések még nincsenek elintézve, a felebbezők nem fizették be városi adójukat. A felebbezések letárgyalása most van folyamatban és mihelyt az véget ér, a felebbezők is megkezdik befizetéseiket, ami a város inkasszóját emelni fogja.

Anyja és nővére meggyilkolása miatt elítéltek egy tizennyolc éves hitlerista érzelmű fiatalembert

Néhány nap előtt a Cetatea Alba községében levő Tarutino községben a szomszédok meggyilkolva találták Heid Rebeka jómódu földműves asszonyt és Olga nevű leányát. A borzalmas leletről értesítették a csendőrséget, amely végigkutatva az egész házat és a magtárban

megtalalta a meggyilkolt asszony fiát, Heid Emanuel. A fiatal ember elmondta a csendőröknek, hogy az elmúlt félév szaka az udvaron zajt hallott és azért kiment. Hirtelen banditák rohanták meg, akik azt követelték tőle, hogy mutassa meg nekik, hol tartja az anyja a pénzét.

Mínt hogy felszólításuknak nem tett eleget, betörték a száját, megkötözték és bedobták a magtárba, amelynek ajtaját rázárták.

A hatóság kételkedve fogadta a fiatal ember elbeszélését. Heid Emanuel rá tudták, hogy a községben lakó német irodalom között ez a tizennyolc esztendő fiatal ember hitlerista eszméket terjeszt. Köztudomású dolog volt az is, hogy közte és anyja között igen rossz volt a viszony, mert az asszony nem akart fiának a hitlerista propagandára pénzt adni. A fiu ezért ismételt azzal fenyegette meg az anyját, hogy megöli. A csendőrség a további kutatás során meg is találta az asszony elrabolt pénzét és pedig olyan helyen, ahová csak az elvett temedett fiu tehetné. Heid Emanuel fiatalalkorai bírósága elé állították, amely tegnap tartotta meg a főtárgyalást, a vádlottat anyjának és nővérenek meggyilkolásában bűnösnek mondotta és tizenöt évi börtönre ítélte.

Konyhaművészeti kiállítás a Magyar Házban

Ritka szenzáció lesz az a konyhaművészeti kiállítás, melyet a Magyar Nyelvtudományi Társaság egyetemes elnöke vasárnap délelőtt tíz órai kezdettel nyit meg a Magyar Ház dísztermében. Ezen a kiállításon a nőegylet Pál Rózi okleveles főzőnő és cukrász legkiválóbb készítményeit mutatja be meglepően szép keretben. Modern konyhafelszerelés, asztalteríték, butorok és szőnyegek, képezik a pompásan elkészített és művészi ízléssel díszített különböző ételek stilszerű keretét. Az elkészített dolgok tálan kívül megvásárolhatók lesznek, azonban csak az esti órákban lehet azokat hazaszállítani, amikor a kiállítás véget ért. Délután öt órai tea és tán. Egész nap gazdag büffé áll a közönség rendelkezésére. Beléptidij nincsen, ellenben tíz leies virágmegváltás kötelező. Teajegy 25 lei ruhatárral együtt, de teajegy megváltása nem kötelező.

A ledől a fal

törmelékkel agyonütöttek egy gazdát

Ez év március havában a temesi Felső községben halálosvégű szerencsétlenség történt, amelynek Schultze Peter negyvenöt esztendő lakos esett áldozatul. A gazda négy legénygel a kés esti órákban tért haza. Utja az egy kastélyrom egyedülálló fala mellett vezetett el, amely hirtelen összeomlott, mindannyiukat maga alá temette. A fiatal embereket az omladékok alól súlyos sérülésekkel sikerült kimenteni, Schulcz azonban halálát lelta. Az omladozó kastély tulajdonosa, Pelea Gheorghie ötéves éves birtokos ellen gondatlanságból okozott emberölés miatt eljárás indult meg és a törvényszék tegnap vont a felelősségre Pelea Gheorghie, aki ártatlanságát hangoztatta. Subtire Jonel ügyvéd védő szerint a háztulajdonos nem is gondolhatta, hogy a kastély felveszélyeztetett az arrajárókat, mert a falban nem volt repedés. Kérte a bíróságot, hogy rendelje el Vlad Viktor műegyetemi tanár meghallgatását. A törvényszék a kérelemnek helyt adott és ügyet november 15-re halasztotta el.

RÁLÖTTEK A SIMPLONRA. A Bucaresti és Timisoara (Temesvári) között közlekedő Simplon-vonatra az ökirályságheli Siman állomás közelében ismeretlen tettes több lövést adott le. A golyók az étkezőkocsik egyik ablakát összezúzták. A merénylet tettesének kiderítése érdekében megindították a nyomozást.

Herriot pártjának feltételei

Egyetlen ember szavától nem függhet a kamara sorsa

A franciaországi Nantes városban tegnap ült össze Herriot elnöke alatt a radikális szocialisták kongresszusa, amely első sorban a Doumergue miniszterelnök által tervezett alkotmányreformmal foglalkozik. A kongresszus a kérdés megvizsgálására bizottságot küldött ki és ennek működése

alatt folytatta tanácskozásait, amelyek a párt belső ügyeire vonatkoznak.

A bizottság jelentése alapján a radikális szocialista párt kongresszusa kimondotta, hogy ragaszkodik a szenátusnak a kamara felszólításával kapcsolatos jogaihoz és nem tartja célravezetőnek, hogy a

kamara egyetlen ember szavától függjön. Az alkotmányreformot helyénvalónak tartják ugyan, azonban ennek az alkotmány keretein belül kell végbemenni. Ezt az álláspontot fogja a párt a parlamentben is képviselni. A párt határozatát a kamarában Herriot fogja megindokolni.

Rejtélyes francia felszólítás következménye az lehet, hogy Lengyelországot végleg Németország karjaiba kergeti

Budapestről jelentik, hogy Gömbös Gyula magyar miniszterelnök november ötödikén utazik Bécsbe és onnan Rómába. Bécsben tárgyalni fog Schuschnigg osztrák kancellárral, aztán tovább utazik az olasz fővárosba, ahol Mussolinivel ül össze megbeszélésre. Bécsi lapok szerint nincsen kizárva annak a lehetősége sem, hogy Rómában Mussolini, Gömbös és Schuschnigg között hármastanácskozás lesz, mert valószínű, hogy ugyancsak november elején Schuschnigg is Rómába utazik.

Valószínűleg azonban ezt a valószínűséget cáfolják, mert úgy tudják, hogy Gömbös és Schuschnigg nem lesznek egyenrangú időkben Rómában, hanem külön-külön fognak Mussolinivel tárgyalni. Gömbös különben még november tizenötödike előtt visszatér Budapestre, mert részt akar venni a november tizenötödikére összehívott képviselőházi üléson. Ugyanazon a napon tartja ülését a magyar képviselőház külügyi bizottsága is, amelyen Gömbös beszámol a legújabb külügyi eseményekről.

Az angol Manchester Guardian című napilap foglalkozik Gömbös külföldi utazásával és leszögezi, hogy a magyar miniszterelnök varsói útja igen eredményes volt. Az az egyezmény, amelyet varsóban megkötöttek, felette kedvező.

Az angol lap rámutat arra, hogy a francia sajtó szerint Gömbös varsói útja után a francia-lengyel viszony még inkább elhidegül.

Franciaország felszólítani készül Lengyelországot, hogy nyilatkozzék, mi a zándéka külpolitikai orientációja tekintetében. Ha a felszólítás olyan erélyes lesz, amint azt tervezik, úgy annak önyven az lehet a következménye, hogy Lengyelországot Franciaország véglegesen elveszti és Németország karjaiba kergeti.

Verszegények, betegek, lábadozók, egézségesek és serdülőknek egyaránt
mindennapi itala legyen
a fannindus **Ménes-Magyarádi** tisztán kezelt, nemes fajbor.
Kizárólagos eladási helyek: **PROMONTORUL** Arad-Hegyaljai szőlőnagybirtokosok szövetkezeti üzletében, tőlzet: I. Bulev. Reg. Maria 3, Viktoria-bank mellett), Hókok: II., Strada Melodie 15 (Pacsirta-u. sarok), IV., Strada Fröhl 47 (Schott-ház).

Franciaország csak úgy szerezheti magának vissza Lengyelországot, ha azt újból meghódítja.

Végül megemlíti az angol lap azt is, hogy Gömbös bécsi és római útja során mindenesetre szóba kerül a varsói tárgyalás eredménye is.

Az egy millió lei készpénzzel kóborló rejtélyes idegent a fővárosba szállították

Az erdélyi őszi hadgyakorlatok alkalmával — mint megírtuk — a gyakorlatozó csapatok közelében egy gyanús férfit tartóztattak le, akinél egy millió lei készpénzt találtak. A rejtélyes férfi nevét eddig még nem sikerült megállapítani.

A spanyol forradalmárok huszonhét papot megölték és meggyilkolták a belga konzult is

A spanyol kormány most felszámol a forradalommal. Asturia és Leon tartományban a katonai bíróságok eddig tizennégy forradalmárt halálra ítélték. Több más forradalmár ellen az eljárás folyamatban van. Asturiában a forradalmárok huszonhét papot megölték. Negyven pap eltűnt, akik valószínűleg a forradalmárok áldozatai lettek. Madridban tegnap iskolás gyermekek bombát találtak, amelyet a forradalmárok hagytak el. A bomba felrobbant és négy gyermeket megölt. Santanderben a forradalmárok több revolverlövéllyel megölték

Kány a Kálmán magyar külügyminiszter, aki — mint jelentettük — betegen érkezett Bécsbe, tegnap már jobban érezte magát és megkezdte programterü látogatásait. Először Berger-Waldenegg osztrák külügyminisztert kereste föl, utána pedig Schuschnigg kancellárt látogatta meg.

A nagyszegű pénzrel kapcsolatban azt állítják, hogy az egy millió leiert adóbonokat akart vásárolni Alba Iulian (Gyulafehérvárott). A kóborló Krózust a fővárosba szállítják és ott folytatják tovább ellene a vizsgálatot.

A spanyol forradalmárok huszonhét papot megölték és meggyilkolták a belga konzult is. A gyilkosságot abban a szállodában követték el, amelyben a konzul lakott. A párisi spanyol követ megjelent Laval francia külügyminiszternél és tiltakozott az ellen, hogy Toulouseban tüntetés volt, amelyen a spanyol kormánnyal szemben ellenséges kijelentések hangzottak el. Laval hangzottta, hogy a kijelentéseket felelőtlenül baloldali tulzók tették. A vétkesek ellen megindul az eljárás. A francia kormány nagy súlyt helyez a Franciaország és Spanyolország közti barátság megőrzésére.

A kisántánt és a Balkán-blokk egybeolvadása kerül szóba az ankarai értekezleten

Titulescu külügyminiszter tegnap Ankarában utazott, hogy ott résztvegyen a balkáni blokk konferenciáján és Törökország nemzeti ünnepén. A külügyminiszter kíséretében utazott Savel Radulescu külügyi alminiszter, Titeanu államtitkár, Stoica szófiai román követ, Filotti, a miniszterelnökségi sajtóiroda igazgatója és Renifor, a külügyminiszter magántitkára. Titulescu és kísérete Giurgiuban a Turnu-Magurele hajóra szállott. Ruzsucsukban a Cazanlieff bolgár hajó a külügyminiszter hajója elé jött. A ruszcsuki prefektus és polgármester üdvözölte Titulescut, aki megköszönte a szívélyes fogadtatást. Savel

Radulescu alminiszter, Titeanu államtitkár és Stoica szófiai román követ Ruzsucsukban elváltak Titulescutól, aki nem sokára folytatta útját Isztambul felé.

Balkáni politikai körökben úgy tudják, hogy Jeftics jugoszláv külügyminiszter az ankarai konferencián fontos kijelentéseket fog tenni. Hir szerint Jeftics indítványozni fogja, hogy a kisántánt olvadjon össze a balkáni blokkal. A török kormány ezzel a tervvel rokonszenvez.

Athéni újabb jelentés szerint Görögországban úgy tudják, hogy az ankarai konferencián a jugoszláv király és Barthou francia külügyminiszter meg-

gyilkolása is szóba kerül. A tanácskozás része azonban nem irányul egy harmadik hatalom ellen. A Balkán-blokk mindenképpen fenn akarja tartani az összes államokkal a baráti jó viszonyt, azonban tisztázni akarja a marseillei merénylet nemzetközi vonatkozásait.

A romániai magyarság tizenkét százaléka az okiráltságban él

Erdélyből már a békében is igen sok magyar vándorolt az okiráltságba, hogy ott magának egzisztenciát keressen. Erdélynek a háború végével Romániához történt csatolása után a magyarságnak az okiráltságba való özönlése még inkább fokozódott. Ma Románia összmagyarságának tizenkét százaléka él az okiráltságban. Az okiráltságban élő magyarság hat százaléka ottani születésű, nyolc százaléka a mai Magyarország, két százaléka Csehszlovákia és Jugoszlávia területén született, a többi pedig a különböző erdélyi megyékből való. Legtöbben — tizenhárom százalék — Biharmegyéből vándoroltak az okiráltságba. Románia nyugati vidékeiről a magyarságnak a fővárosba való vándorlása egyre fokozódik. Ennek súlyos gazdasági okai vannak. A nyugati határ mentén fekvő városok és vidékek gazdasági helyzete pang és a sok szegény ember az ország fővárosában próbál megélhetést keresni.

Elitelték Kern Józsefet rágalmazás miatt

A törvényszék Alexandrescu—Voicescu tanácsa tegnap ismét Kern József lippai nyugalmazott kapitány elleni perrel foglalkozott, amelyet Szegő Henrik dr. lippai ügyvéd indított ellene. Kern ugyanis rágalmazó kijelentéseket tett abban a feljelentésében, amelyet az ügyészségen Szegő Henrik dr. ellen beadott. Az ügyészség alaptalannak minősítette a feljelentést és megszüntette az eljárást. Így lett a vádlóból vádlott és Kern a törvényszék elé került. Az ügyben már több tárgyalást tartottak. Kern két óráig védőbeszédet vágott ki, de a bíróság bünösnek mondotta és hatóság előtti rágalmazás miatt tizenkétezer lei pénzbüntetésre ítélte, amely összeg ki nem fizetése esetén a büntetés három havi fogházra változatható át. Kern felebezést jelentett be.

Napoleon Petru

Barthou francia külügyminiszter temetésén Mátyás Károly cluji (kolozsvári) szabóinas sok más társával együtt figyelmesen hallgatta, hogy Napoleon Petru tanár mit mond a tragikus végű francia államférfiúról. A lelke azonban megriadt, amikor a tanár az emlékünnepen tartott beszédében súlyos támadásokat intézett a magyarok ellen és azt állította, hogy a magyarok összeküvésének az eredménye a marseillei merénylet. A kis Mátyás Károly nem bírta tovább hallgatni a rágalmakat és ajkáról önkénytelenül elrebbent a szó:

— Tanár ur minket, magyarokat, sért azzal, ha igaztalanul vádol.

Napoleon Petrut nem hatotta meg a gyermek szava, hanem meg akarta mutatni, hogy van ő is akkora hős, mint az a másik Napoleon. Rárohant Mátyás Károlyra és agyba-főbe verte. A fiúnak orrán-száján megeredt a vér. Napoleon Petru tanár megnyerte az austerlitz csatát.

Uj szabad kikötő. A lengyel kormány elhatározta, hogy Gdynia kikötőt szabad kikötőnek nyilvánítja és a rakparton szabad zónát jelöl ki az amerikai, román, csehszlovák és jugoszláv hajók részére.

HIREK

Előfizetési árak:

Romániában: Havonta 70, negyedévre 200, félévre 380, egész évre 750 — lel. Nyugdíjasok havonta 60, negyedévre 160, félévre 300, egész évre 600 lelt fizetnek.

Magyarországon: Havonta 4, negyedévre 10, félévre 20, egész évre 40 pengő. Magyarországi nyugdíjasok havonta 3, negyedévre 8, félévre 15, egész évre 30 pengő fizetnek.

Telefon:

2-52, este 10 óra után 14-69 vagy 2-42

A szerkesztésért és kiadásért a főszerkesztő felel.

A „Temesvári Zeitung” nyomda nyomása.

A divat és a történelem

Között igen nagy a különbség. Ez a két szó tulajdonképpen olyan hanyathomlok ellentétes fogalmakat fed, annyira könnyebb fajsúlyu dolgokat ölel fel egyik a másiknál, hogy a köztük tátongó óriási különbséget talán így lehetne ma a legtalálhatóbban kifejezni: A divat és a történelem közötti különbséget úgy kapjuk meg, ha Patout kivonjuk Mussoliniból. Ezzel csak elég sokat mondott az ember. És mégis... — „ne szóljon erről ajakad” — de csendesen meg kell állapítani azt is, hogy három hihetetlenül egyező, közös vonása van a divatnak és a történelemnek is. Még pedig: úgy a divat, mint a történelem ismétlődik, mindkettőnek mártírjai vannak és végül — a harmadik közös tulajdonság, — hogy férfiak irányítják mindkettőt. Ezen harmadik közös sajátságra nézve annyi zárójelbe való szükséges irni — esetleges félreértések elkerülése végett, — hogy a következőképp kell érteni a férfiak által való irányítást: A politikát legfelső helyről férfiak irányítják, de a nők viselik a következményét, mivel a politikának rendszerint háború a vége, a háboruban katonák kellene, katonákat pedig csak a nők tudnak adni a nemzetnek. A divatot szintén férfiak irányítják — legfelső helyről, — mert — úgy mondják — a nő mindig a férfivágyak tükré. Tehát itt is a férfiak irányítanak, de egy kissé igazságosabb a helyzet, mert a következményeket aztán ők maguk is viselik. Nem a Patou kreációkat, hanem — a szabószámlákat. Ha már ilyen rákszisztémával először a harmadik összehasonlítási pontot fejtettük ki, legyünk következetesek. A második pont: Mindkettőnek mártírjai vannak. Hát ezt a legkönnyebb bebizonyítani napjainkban! Csak tessék újságot olvasni szorgalmasan! Az első pedig: mindkettő ismétlődik. Tessék jól megfigyelni a nyolcvan körüli, fehérhajú uriaszonyokat és hasonló módon szemügyre venni a mai korzó illatárban uszó divathölgyeit. A „legeslegutolsó” divat szerint van feltéve az ötven év előtt virult és a Ma fiatal nőjének kalapja. Kicsi kontyféle — már nem rövid haj — itt is, ott is. Konty tetejére tett pörge kalapocskák, jól a szembe húzva és — számítva az erősebb őszi szelekre — a konty alatt keskeny szalaggal odaerősítve a kalap. Így viselik a hetven-nyolcvan évesek és a mai huszévesek is. Olyan kedves ezeknek a fehérhajú öreg hölgyeknek fején a hamiskásan feltett kis kalap. Nekik biztosan eszükbe sem jut, hogy utolsó divat szerint vannak öltözve. Hiszen ez csak olyan véletlen, mint amikor a megállt óra is néha a pontos időt mutatja. Nem ők érték utól a divatot, hanem az őket, mivel megismétli önmagát.

G. O.

— A spanyol exkirály utazása. Alfonso volt spanyol király Rómából Párisba érkezett.

Erdélyben és a Bánságban mindenütt rokonszenvvel fogadják a belföldi kölcsönt, amely előnyös a mezőgazdára nézve is

Slavescu pénzügyminiszter a jövő héten ellátogat az ország összes nagyobb városaiba és a belföldi kölcsön propagandájának kiterjesztésére vonatkozólag a hatóságok vezetőivel megbeszélést tart. A kölcsön fontosságát különben alátámasztja az a tény, hogy annak egy részét a feltétlenül szükséges nemzetvédelmi beruházások fedezésére fordítják, míg másik részéből a kulturális célokra, a mezőgazdaság fejlesztésére és utak építésére szükséges összegeket fedezik. Ez az országfejlesztési munka, amelynek jelentősége a nemzetgazdaságra felbecsülhetetlen, mindenki érdekeit szolgálja. Más országok példája, ahol hasonló kölcsönök a legnagyobb sikerrel jártak, legyen buzdító hatással nálunk. Franciaországban a legutóbbi belföldi kölcsönnél kilenc milliárd frankot jegyeztek.

A belföldi kölcsönnel kapcsolatban Jonescu Sisesti volt földművelésügyi miniszter érdekes nyilatkozatot tett, amelyben megvilágította, hogy a belföldi kölcsön a gazdák részére milyen előnyökkel jár és mennyire fontos, hogy a belföldi kölcsön minél jobban sikerüljön.

— Erzsébet görög exkirályné Belgrádba utazott. Erzsébet görög exkirályné tegnap Bucurestiből Belgrádba utazott, ahol egy hónapig marad testvére, Maria ora özvegy jugoszláv királyné mellett.

— Table Nicolae dr. megtámadott főjegyzői állása. Table Nicolae drnak városi főjegyzővé való megválasztását — mint azt annak idején megirtuk — az állás többi pályázói az itélőtáblánál és a revíziós bizottságnál is megfélembtették. Az itélőtábla a felebezést elutasította és ugyanígy döntött a helyi revíziós bizottság is. Az ügy a fővárosban székelő legfelső revíziós bizottság elé került, amely a tárgyalást tegnapi tüzte ki. Döntést azonban nem hozott, hanem a tárgyalást december elejére halasztotta el.

— Szívbeteg ember meghalt az utcán. Engelmán József hatvan éves csenei gazda tegnap a törvényszékről lejövet látogatást akart tenni gyermekeivel egyik ismerősénél, Pán Ignat házmesternél, aki a belvárosi Duca-utcában lakik. A gazda az utcán hirtelen rosszul lett és összeesett. Mire a mentők megérkeztek, Engelmán halott volt. Évek óta szívbetegben szenvedett és ez okozta halálát.

— Életét adta újszülött gyermekéért. Tragikus körülmények között halt meg Teremia-mica (Kisteremia) községben Feisthammel Anna, született Ferling husz éves fiatalasszony. Feisthamelné egy egészséges gyermeknek adott életet, azonban a szülés életébe került, mert a gyermekágyban meghalt. Az alig egy éve férjnél lévő asszony halála annál tragikusabb, mert férjét, aki a hadgyakorlatokon volt, nem értesítették a halálesetről. Az elhunyt férje, édesatyja és kiterjedt rokonság gyászolja.

A kormány elsősorban is utakat fog építeni és javítani a kölcsön összegéből, már pedig a jó utat a mezőgazda éltető eleme, mert jó uton gyorsabban tudja áruját a városba szállítani és értékesíteni. A közlekedési állomásokon új gabonarakarokat építenek, amelyeket tisztítógépekkel szerelnek fel. Így az export részére szánt gabonát megfelelő módon lehet az idegen anyagtól megtisztítani. Az export gyors lebonyolítása érdekében új vasuti kocsikat is építenek, ezenkívül mezőgazdasági tudományos intézeteket fognak felállítani, amelyek fontos tanácsokkal szolgálnak a mezőgazdáknak. Tervbe vették az új mezőgazdasági be rendezések kipróbálását is, amelyekből ugyancsak a mezőgazdaságnak lesz haszna. A kölcsönt tehát a mezőgazdáknak is támogatni kell.

A fővárosi lapok arról számolnak be, hogy a belföldi kölcsön tervét Erdélyben és a Bánságban is nagy rokonszenvvel fogadták. Az egyes városokban megtartott értekezletek nyomán a kisebbségi lakosság is ígéretet tett a kölcsön jegyzésére.

— Néhai Szabolcska Mihály emléke. Szerdán, október 31-én lesz négy éve annak, hogy Szabolcska Mihály, a bánsági református egyházközség főesperese, a jeles magyar papköltő elköltözött az élők sorából. Az elhunyt emlékére vasárnap, október 28-án délelőtt tíz órakor a református templomban emlékeztető istentisztelet lesz, amelyen Tavasz Sándor dr. clujai (kolozsvári) teológiai tanár prédikál. Az istentiszteletre — amelyen a magyar református társadalom a költő emlékének áldoz, — a református egyházközség szeretettel hívja meg Szabolcska Mihály valamennyi tisztelőjét.

— Ismert gyermekorvos halála. A fővárosban tegnap reggel meghalt Frankel dr. gyermekorvos. Az elhunyt hosszú időn keresztül Párisban folytatótt orvosi gyakorlatot. Halála a fővárosi orvosi karra nagy veszteséget jelent.

— Az újságírók nemzetközi szövetsége most tartja kongresszusát Brüsszelben. A Németországból Párisba emigrált német újságírók azt a kérelmet terjesztették a kongresszus elé, hogy ismerje el őket, mint külön csoportot. A kongresszus a kérelem tárgyalását elhalasztotta.

— Halál vár a kábítószerek csempészeire. Kinában nemrég törvényt hoztak, amely halálbüntetést szab ki a kábítószerekkel kereskedő egyénekre és visszaesés esetében azokra is, akik kábítószerekkel élnek. Shanghaiban a törvényszék tegnap egy kínai állampolgárt, aki kábítószereket csempésztett, halálra ítélte és az ítéletet nyomban végre is hajtották. Ezenkívül halálra ítélték négy másik kínait is, akiket kábítószerek használata miatt egy izben már megbüntettek.

A gyorsaság netovábbja

Hogy a gyorsaság nem boszorkányság, azt bebizonyították Scott Black angol pilóták, akik nem egyszerűen három nap alatt tették meg az utat Londonból az ausztráliai Melbourne Diadalmas megérkezésükről filmet vettek föl, amelyet ma már az összes londoni moziban mutogatnak a közönség határtalan lelkesedése közben. Bizon az is boszorkányság gyorsaság, ahogy a film eljutott Londonba. Nem hajón, hanem is repülőgépen küldték, hanem vilamos hullámokon. Amióta megvan képtáviratozás, ez az első eset, hogy egy több száz méteres filmet továbbítottak rádió segítségével. Rengeteg pénzbe került, azonban az eredmény költséget megéri.

— Ambrózy Andor báró arcképe Magyar Házban. Pollák Frigyes Magyar Párt erzsébetvárosi tagozatának választmányi tagja megfestette a baróczy Andor báró arcképét, amelyet a tagozatnak ajánlotta föl. A jól sikerült arcképet, amelyhez Borsos Lajos választmányi tag szép keretet faragott, a Magyar Házban helyezik el.

— Nyelvvizsga méltányos eredmény. Most hozták nyilvánosságra az oradei (nagyvárad) kisebbségi városi tisztviselők nyelvvizsgájának eredményét. A vizsgán két kisebbségi tisztviselő bukott meg és ezért fegyelmi bíróság elé került. Mielőtt azonban erre még sor kerülne, nyugdíjazzák őket, hogy elbocsátásuk esetén nyugdíj jogosultságuk nem veszít el. A város vezetőségének méltányos eljárását megnyugvással fogadták.

— A városok kongresszusa Aradon. Aradon ma kezdődik a romániai városok szövetségének kongresszusa, amelyen Timisoara (Temesvár) város képviselője Coman Agoston főpolgármester, vagy Bontila Joan főpolgármesterhelyettes és Disela Pavel pénzügyi tanácsos vesz részt.

— Álarcos banditák rémtette. Berlinből jelentik, hogy a szárszországi Zwickau közelében két álarcos bandita támadást intézett az egyik majort ellen. A banditák revolverekkel súlyosan megsebesítették a gazdát és leányát, aki el akart menekülni, agyonlőtték. A banditák azután kifosztották a majort.

— Lefejeztette magát a vonattal. Borzalmas módon vetett véget életének Rudi Ferenc harmincnégy éves clujai (kolozsvári) munkás. Az öngyilkos személyvonat elé feküdt az esti órákban és borzalmas elhatározását csak akkor vették észre, amikor a vonat már keresztülment rajta. A szerencsétlen ember nyakát fektette át a sínekre. Életét teste ott maradt, fejét azonban közel egy kilométernyire magával sodorta a mozdony. Amikor Rudi zsebeit átkutatták, levelet találtak, amelyben azt írja, hogy nem akar már többet dolgozni, mert életében eleget dolgozott másokért. Rudi tettének elkövetése előtt Timisoara (Temesvárott) volt és itt szintén munkát keresett. Utja azonban eredménytelen volt és azután gyalog tért vissza Clujra (Kolozsvárra), mert — amint leveleiben írta — az ottani temetőben akart pihenni.

November 4-én, vasárnap délelőtt 11 órakor, a Magyar Ház nagytermében

Jótekonycélu matiné

rendezi a Magyar Nőegylet LEANYTAGOZATA

Násutasok a felét fizetik!

Násutasok Eldorádója lesz hamarosan Magyarország. A magyar államvasigazgatósága ugyanis megtalálta a módját annak, hogy más országok új vaspárait arra csábítsa, hogy mézesheket Magyarországon töltsék. Egy-egy üzenet kimondták, hogy a külföldi násutasok a határtól kezdve a vasúti kifizetés csak a felét fizetik. És a félárú készítés Budapestet Velence erős konkurenciájává teszi.

A MEXIKÓI KATOLIKUSÜLDÖZÉS.

A mexikói katolikusüldözés tört ki újra. Meli Guerrero állam kamarája ugyanis elhatározta, hogy a katolikus papok üldözéseket hetenként órán belül kötelezően elhagyják az ország területét. A szennyezés ellenére a katolikusok üldözés tovább folyik. A katolikusok üldözését Mexikóban az egyetemi hallgatóság adta a sztrájkot, néhány nap múlva ez abbahagyta és az előadások is megkezdődtek.

Sándor király emlékezete. Belgrádi szerint eddig tizenöt jugoszláviai vándorolat el, hogy a gyilkos merénylet-áldozatul esett Sándor királynak emlékeztet.

Szent Demeter napja. A görög keleti ünnep ma ünnepli meg Szent Demeter napját. A napon az összes hivatalokban ünnep van. A kereskedések nyitva maradnak a műhelyekben dolgoznak.

Ausztria függetlensége és a kisántant. A jelentés szerint osztrák kormánykormány fogják fel tragikusan azt, hogy a kisántant nem járul hozzá az Ausztria függetlenségéről szóló nyilatkozathoz. Osztrák kisántant a kisántant ezt olyan feltételre köthette volna, amelyeknek elfogadása Ausztria részére nehézségeket okozott volna. Remélik, hogy ennek ellenére a kisántant és Ausztria közötti baráti viszonyt nem fogja megzavarni.

Vaiszlovich szállodatulajdonos büntetés megerősítették. Most foglalkoznak a bucarestii legfelső hadbírószék Vaiszlovich Emilnek, az oradeai (gyváradi) Park-szálló tulajdonosának felelősségével. Vaiszlovichot ugyanolyan büntetésre ítélték, mint a kolozsvári hadbírószék egy napra fogházra ítélt. A vádirat szerint Vaiszlovich tulajdonos a hősök napján nem lelt ki a román zászlót és az egyik tisztnek azt mondta, hogy számát nem ünnepe. A legfelső hadbírószék ítélt a felelősséget és így Vaiszlovich, aki eddig másfél hónapot ült már, megerősített büntetésre ítélt, mert vizsgálati fogságot nem számított.

Százezer dollár a győztes repülőgéppért. Az egyik legnagyobb amerikai légitársaság a száz ezer dollárt ajánlott fel azért a repülőgéppért, amely az Anglia és Ausztrália közötti repülőversenyen második helyezést ért el. A holland légitársaság tárgyal az ajánlatot nem fogadta el és kijelentette, hogy még tíz hasonló gép van készítésben.

Elgázolta a mozdony. Az Orsova melletti Toplec állomás közelében az egyik tolatómozdony, amelyet Craiciu Bocosi Tanase vezett, halálra gázolt. A mozdony vezetője meghalt.

Késik Laval római látogatása, mert közben a feszültség enyhülését várják

A francia sajtó megütközéssel állapítja meg, hogy Laval külügyminiszter római látogatásának napját még mindig nem tűzték ki. Azokat a függő francia-olasz kérdéseket, amelyek a látogatásnak eddig útjában állottak, elintézték. Azt hiszik, hogy ennek ellenére a látogatás késedelmének oka az, hogy közben a jugoszláv-olasz viszony javulását is várják. Franciaország ennek érdekében mindent megtesz. A párisi Journal című lap foglalkozik Laval külügyminiszternek a párisi olasz nagykövettel folytatott megbeszéléseivel és

többek közt a következőket írja:

Franciaország és Olaszország között ezidő szerint fontos tárgyalások vannak folyamatban. A római-francia nagykövetség két nap előtt a párisi kormány elé terjesztette Mussolini javaslatát és a francia kormány most ennek a javaslatnak tanulmányozásával foglalkozik.

A Petit Journal szintén foglalkozott az olasz-francia közeledés kérdésével és megállapítja, hogy a francia-olasz viszonyra vonatkozó egyes iratok vizsgálata párhuzamosan halad a diplomaták és államférfiak közvetlen érintkezésével.

MINISZTEREK KIRALYI KIHALLGATÁSON.

Károly király tegnap kihallgatáson fogadta Inculet belügyminisztert, aki aktuális ügyekről számolt be. Utána Slavescu pénzügyminiszter és Manolescu-Strunga kereskedelmi és ipariügyi miniszter jelentek meg kihallgatáson, akik több rendelettervényt terjesztettek az uralkodó elé aláírás végett. Inculet a kihallgatás után Aradra indult, ahol résztvesz a városok országos kongresszusán.

Konstantinovic városi főszámvévo jubileuma. Konstantinovic János városi főszámvévo tegnap ülte meg huszonötödik évfordulóját annak, hogy a város szolgálatába lépett. Konstantinovic János azelőtt a bankszakmában dolgozott és huszonöt esztendő előtt került a városhoz. Sokáig volt a jövedéki hivatal számvévoje, majd a központi számvévohez került. Ott is hamarosan felismerték hozzáértését és kitűnő kvalitásait és Pascu Emil főszámvévonek nyugalomba vonulása után őt állították a városi számvévoés élére. Elsőrangú hivatalnok, kitűnő munkaerő, akit nemcsak feljebbvalói és kartársai, hanem mindazok is nagyrabecsülnek, akiknek vele hivatalos érintkezésük van. Jubileuma alkalmából egy a számvévoés, mint a többi társasági tisztviselői üdvözölték, este pedig társasvacsorát rendeztek tisztelőre.

A gyermekrabló Hauptmann az esküdtsek előtt. Newyorki jelentés szerint a Lindbergh óceánrepülő gyermekének elrablásával vádolt Hauptmann asztalos tegnap került Newjersey állambeli Flemington város esküdtseke elé. Hauptmann a gyermekrablást tagadta. Az esküdtsek Hauptmannt vád alá helyezte és a főtárgyalást január másodikára tűzte ki.

Sztrájkoló amerikai munkások. Az amerikai Patersonban az elmúlt éjszaka a selyemszövődéák összes munkásai sztrájkba léptek. A sztrájkolóok száma meghaladja a harmincezeret. Számos üzem tegnap a rendőrség védelme alatt sztrájk törökkel folytatott a munkát.

Szélhámos nagykereskedő. A fővárosi ügyészségen feljelentést tettek hitelezői Moscu a Lucian nagykereskedő ellen, aki adósságai hátrahagyásával eltűnt a fővárosból. A kereskedőnek évenként három millió lei jövedelme volt, ezzel szemben két év alatt harminc millió lei adósságot csinált. A hitelezők azt hiszik, hogy Moscu Lucian és családja a svájci Meránban tartózkodik.

Lelepleztek egy kábítószert csempésző társaságot. Hosszas nyomozás után a constantai rendőrség kábítószereket csempésző társaságot leleplezett le. A társaságnak több fiatalember volt a tagja, akik közül kettőt letartóztattak. A banda külföldi tengerészek útján nagymennyiségű kokaint és morfiomot hozatott az országba és valóságos hálózatot épített ki a kábítószerek értékesítésére.

KOROSCE VOLT MINISZTERELNÖKÖT UJBÓL INTERNÁLTAK. Belgrádi jelentés szerint a jugoszláv kormány és Korosec volt miniszterelnök között nem létesül meg egyezés. A jugoszláv kormány intézkedésére Korosecot újból internálták.

Megtámadták az agg Majláth püspököt. A Curentul című fővárosi lap sértő hangon kifogásolja, hogy az alba-juliai (gyulafehérvári) hadgyakorlatok alkalmával Majláth Gusztáv Károly gróf erdélyi püspök miatt jelent meg a királyi díszszemle ünnepélyén a királyi tribünön a meghívott előkelő személyiségek között. Azt írja, hogy a püspök megjelenése visszatetszést keltett és az izléstelen támadás Majláthra az „agens” szót alkalmazza. Az ilyen brutális támadás a Curentultól nem jelent meglepetést.

Összeült a prágai parlament. Prágában a nyári szünet után tegnap tartotta meg a csehszlovák kamara és a szenátus első ülését. Mindkét helyen kegyelettel emlékeztek meg a meggyilkolt Sándor jugoszláv királyról és Barthou francia külügyminiszteréről.

A bedólt Capitol elmaradt haszna másfél millió lei. A Capitol mozi bedólt tetőzete nagy anyagi kárt okozott a városnak. Biraescu Gheorghe moziigazgató kijelentése szerint az elmaradt előadásokból kifizetőleg eddig egyésszáz millió lei kára van a városnak. A moziigazgató ugyanakkor kijelentette, hogy november elején nyílik meg a Ferdinand-szállóban tervezett Premier-mozi. Az új helyiségben háromszázötven személy fér el és tűzbiztonsági szempontból öt kijáratot készítenek.

Tanítók kinevezése. A helybeli tanterületi felügyelőség az idei tanévben a Bánság területére számos új tanítói kinevezést eszközölt. Eszerint Giesz Péter Öregcsánára, Backes Henrik Sandra (Sándorházára), Bartolf Frigyes Sarolta (Saroltavára), Fischer Viktor Dolat (Dolacra), Merza László Porgeanu (Porgeanu), Endres Józsa Csenére, Ander Annát Monostorra, Mátyás Károlyt Leuauheim (Csatára), Heck Jánost Aliosra, Kaiser Mihályt Pészakra, Schmidt Miklóst Carpinis (Gyertyámosra), Láng Rozáliát Ujpécsre, Backes Margitot Sandra (Sándorházára) nevezték ki. Ezenkívül kineveztek több helyettesít és övönöt.

Ködös, hideg idő. Tegnap reggel erős köd borult a városra és a Bánság legnagyobb részére. A köd csak dél felé szállott fel. A borulás délután szűnt meg, amikor kisütött a nap. Később az égen nagyszámu sötét felhő mutatkozott. Tegnap reggel a hőmérő 7 fok meleglet mutatott, amely délen megszálott 15 fokra. A meteorológiai intézet jelent: Csendes idő várható, sok helyen éjszakai és reggeli köddel, a hőmérséklet alig változik.

Angyalcsinálás áldozata. A helybeli Fehér Kereszt kórházban meghalt Fingherut Mária tizenkilenc éves szacalai (szakálházai) leány. A holttestet az ügyészség rendelkezése felboncolták és ekkor kiderült, hogy a leány halálát tiltott műtét következtében beállott vérmérgezés okozta. A haláleset ügyében megindult a vizsgálat.

APRÓHIRDETÉSRE LEGALKALMASABB A DELI HIRLAP

Okt. 28. Katolikus nagygyűlés

a Forgács-féle teremben d. e. 11 órakor. Legyen ott minden öntudatos katolikus!

Harmadszor virágzik egy rónáci szilvafa

Ebben az esztendőben egy csomó másnemű fa alaposan lepípálta az akácot, amelyről azt mondja a nóta, hogy: kétszer nyílik az akácfa virága. Ebben az esztendőben sok helyen megcsinálta ugyanezt az orgona, a barack, a cse-resznye. Nemcsak kétszer virágzott, hanem kétszer termett is. Mindezeket azonban tultesz egy városunkbeli szilvafa, amely Borbély István, a rónáci magyar gazdakör elnökének a tulajdona és a Rosetti-utca 34. szám alatt látható. Ez a szilvafa nemcsak kétszer nyílt és kétszer termett az idén, hanem most már harmadszor virágzik. Második termése részben még rajta van, de az egész fát bekoronazza a harmadik virágzás. A derék fának csodájára járnak az emberek.

— A Magyar Nőegylet leánytagozata előadássorozatában pénteken, e hó 26-án este 7 órakor folytatja Előkészület az anyaságra című előadását. Vendégeket szívesen látnak.

— Szegény iskolás gyermekek felruházása. A Magyar Párt erzsébetvárosi tagozata volt az első a többi tagozat között, amely évek előtt megkezdte szegény magyar iskolás gyermekek felruházását. Ebben az évben a tagozat folytatja ezt a mozgalmat és karácsony előtt körülbelül 30 fiút és leányt lát el tetőtől talpig meleg téli ruhával. A gyermekfelruházási alap gyarapítására az erzsébetvárosi tagozat december 6-án a Stóhr-féle vendéglőben nyulvacsorával egybekötött Mikulás-estet rendez.

— Meghülésnél, natálalnán, torokgyulladásnál, mandó ajóbnal fűkatarriuspal, valám nt idegfa dalmaknát és szarvatan-ná naponta iél ponár természetes „Ferenc Lízert” kereszű r nagyon jót tesz, mert a gyomorbe esatornát alaposan tisztítja és desm teiarba, azonsivül pedig meglelele emesztet b z o si.

— Kiosztják a kutyakiállítás díját.

Október 7-én városunkban kutyakiállítás volt, amelyen számos kutyának díjakat ítéltek oda a bíráló bizottság. A díjakat vasárnap, október 28-án délelőtt tíz órakor osztják ki a TMTE sportpálya melletti kutyaidomító telepen. Kedvezőtlen idő esetén a díjak kiosztása vasárnap délelőtt tizenegy órakor a belvárosi Arany Szarvas vendéglőben megy végbe.

— Kisleányból nagy filmprimadonna. Egy szegény pesti kisleányból híres filmszínlány lett és érdekes karrierjéről pompás képekkel illusztrált cikkben számol be a Déli-
bábú száma. A népszerű színházi képeplap száz oldal terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Gazdagon illusztrált rádióműsorokat, slágerszövegeket, pompás színházi beszámolókat, nagyszerű filmrovatot, folytatásos regényt és egyfelvonásos szindarabot talál az olvasó a Délilábban. Egy szám ára 20 fillér.

— Maurois: A textilgyáros. Közgazdasági regénynek is mondhatnók Mauroisnak ezt a pompás írását, ha azt tekintjük, hogy milyen kitűnően bevilágít abba a küzdelembe, amit a francia textilpar vivott meg a háború nagy konjunkturáját követő gazdasági krízis idején. Szociológiai regénynek is minősíthetjük abból a szempontból, hogy munkaadó és munkások viszonyát, egymással való harcát és egymástól való függését rajzolja meg. Itt érkezünk el a harmadik minősítéshez, amelynek alapján pszichológiai regény „A textilgyáros” és ez az oldala a legerősebb, mert hallatlan finomsággal érteti meg a kitűnő Maurois, hogy a gyár munkájának ritmusa mint vonza ellenállhatatlan erővel magához a bohémságra hajló, fiatal katonatisztet és hogyan formálja át a kemény, csak a munkájáért élő nagyapát hasonmására. A regény minden egyes figurájára kísértetiesen eleven életet él. Cserépfalvi kiadás, jó kiállítás, egész vászon kötésben 105 le minden könyvkereskedésben, vagy Le page n 1 Cluj (Kolozsvár).

Sport

A nemzeti bajnokságban is súlyos a helyzet

Mindegyik nemzeti ligacsapatnak sok a hátralevő mérkőzése és előreláthatólag az őszi fordulóból néhány mérkőzést tavasszal bonyolítanak le

Beszámolt a Déli Hírlap arról, hogy a timisoarai (temesvári) futballkerületben sok mérkőzés van hátra. A bajnokságokat későn kezdték és így sok mérkőzést majd csak tavasszal lehet lejátszani, tehát az őszi forduló nem tudják ebben az évben befejezni. Ugyanez a helyzet a nemzeti ligacsapatoknál is, ahol előreláthatólag ugyancsak tavaszra marad néhány mérkőzés. Alant közöljük a csapatok hátralevő mérkőzéseit: Ripensia: AMTE, Universitatea, NAC, CFR, Gloria. Crisana: Unirea-Tricolor, NAC, AMTE, Kinizsi. Kinizsi: Venus, Unirea-Tricolor, Juventus, Crisana, Romania.

Romania: Gloria, Unirea-Tricolor, Juventus, Venus, NAC, Kinizsi, AMTE. Gloria: Romania, Venus, Ripensia, CFR, Juventus. Universitatea: Ripensia, AMTE, Venus, Unirea-Tricolor, Juventus. CFR: NAC, AMTE, Ripensia, Unirea-Tricolor, Gloria. NAC: CFR, Juventus, Ripensia, Crisana, Romania, Venus. Unirea-Tricolor: Crisana, Romania, Kinizsi, CFR, Universitatea. Venus: Juventus, Kinizsi, Gloria, Romania, Universitatea, NAC. Juventus: Venus, NAC, Romania, Kinizsi, Universitatea, Gloria. AMTE: Ripensia, Gloria, CFR, Universitatea, Crisana, Romania.

A tippverseny hetedik fordulójában Szóts Károly végzett az első helyen, aki huszonhét pontot szerzett

Uj név került a tippversenyben az első helyre. Ezúttal ugyanis Szóts Károly, Bocsa-Montana (Boksánbánya) nyert huszonhét ponttal. Három hónapig a Déli Hírlapot nevezett kapja díjmentesen. Szóts Károly több pontot is szerezhetett volna, azonban a féldíj eredményét nem jelölte meg, csupán a végeredményt. A mérkőzések közül telibe talált a Ripensia—Romania, Universitatea—CFR és Gloria—NAC mérkőzéseket. A pontverseny állását a vasárnapi számban kezdjük közölni. Mai számban a hatodik fordulóból pontot még mindig nem nyert versenyzők neveit közöljük: Amred Deák, Bagyin Gyula, Balányi A., Balázs I., Bányai Ferenc, Benke Terike, Belgrásch Imre, Benes János, Bernát Sándor, Betea Lonci, Bodó L., Bogdán Lajos, Bogdán János, Bonyhádi Mór, Brand, Brauner Károly, Brauner Rózsi, Buzás Gábor, Cirwein Margit, Dresez Tibor, Durák D., Fekete I., Fekete V., Fermengiu, Fodor Edith, Frohmann, Fuhrmann, Gaber Laci, Gál András,

Gál György, Gál István, Gál Sándi, Gálik Géza, Hadik, Halmi T., Gyurián, Hegedűs L., Hermetz M., Hilbert Dezső, Hofgärtner Alajos, Hossu Sextil, Iritz H., Jurca I., K. Andor, Kalcsó Lajos, Kalmár János, Kappel V., Kása László, Kása János, Katzler Kató, Kiss András, Kleins János, Kontz Henrik, Kovács A., Kovács Irén, Kovács István, Krausz Sándor, Madarász István, Mandits Feri, Markov, Mayer R., Miklovitz Tibi, Molnár Ilona, Nagy Pál, Nyári Károly, Orszó P., Palmer Györgyné, Piczov (Electrica), Popescu, Popoviciu, Printz Pál, Prochaska Károly, Prohog Ferenc, Puia Rezső, Rádary, Rajtár, Recsányi P., Rónai J., Spatariu Ferencné, Stein Oszkár, Szentelemyi, Szlahotka Ferenc, Takács Piri, Teodorescu G., Tóth Ernő, Tóth Imre, Tóth Pista, Turák I., Turi L., Valentin Béla, Vali Vinga, Váraljai László, Vermesan M., Visnyés Mihály, Vulpe M., Weitzen Dezső, Wegschneider F., Wetzer János, Weigner Ernő, Zura János, Zura Rózsi, Zsák.

A ping-pong világbajnok Romániába jön

A világhírű magyar ping-pong bajnok, Barna Viktor a közel jövőben Romániába érkezik. A kitűnő játékos előreláthatólag Oradeán (Nagyváradon) és Clujban (Kolozsvárott) mérkőzik. Barna érkezése iránt ping-pong körökben nagy érdeklődés mutatkozik, mert tudvalevő, hogy a jóképességű magyar világbajnok a fehér celluloid labdának elsőrangú kezelője.

Nagy a küzdelem a kerületi bajnokság első osztályában

A timisoarai (temesvári) kerületi bajnokság első osztályában megváltozott sok minden. A Kinizsi, TAC, TMTE és Ilsa kiválásával a kerületi bajnokság

első osztályában az erők kiegyenlítődtek és az eddigi mérkőzések során még három egyesület, az Electrica, Banatul és a Rapid csapatai számítanak favoritcsapatoknak, bár a helyzet az, hogy nincsen az elsőosztályban lefutott mérkőzés. Az eddigi mérkőzések után a kerületi bajnokság állása a következő:

Rapid	6	4	1	1	15	7	9
Electrica	5	4	—	1	19	7	8
Fratelia	5	3	1	1	6	4	7
Banatul	4	3	—	1	9	8	6
Kadima	4	1	2	1	9	8	4
Hertha	5	2	—	3	15	16	4
ZsSE	3	1	—	2	8	9	2
Politechnica	2	—	1	1	5	7	1
Freidorf	4	—	—	4	3	12	0
Unirea	4	—	1	3	5	15	1

Alkalmi kiárusítás!

Ujabb kedvező vásárlásainkból eredő következő ingóságok mint: harmonium, bőrgarnitúra, uriszoba, szalagarnitúra, fotelek, szekreterek, vitrinek, festmények, szentképek, bronzok, stb. a

ma d. u. 4 órakor

és még néhány napon át délutánonként folytatandó önkéntes árverésen a legjutányosabb áron, kikiáltási áron alul is eladunk.

„Belgiana“

Timișoara I., Strada Eminescu (volt Zápolya-utca) 6. ☎ Telefon 22-80

Amint látható, a veszített pontszámot, az Electrica és a Banatul formán állanak és a két csapat közt óvás alatt lévő mérkőzés sorsa iránt pen ezért nagy érdeklődés mutatkozik.

Tippverseny díjai:

„Atlantica“ kávékülönleges ízet, Cetate (Belváros) ¼ kg. kávé, ¼ kg. Van Houtte kakaó és ¼ kg. Arima-te

Dénes és Pollák cég: 1 tuc angol Pyramid zsebkendő

Duschütz r.-t.: 1 drb tiszt selyemnyakkendő és 6 pá finom férfi cerna-zokni

Fenyő papirkereskedés: 1 drb elsőrangú minőség aranytöltőtoll

Keckeméti Sándor, sportcikk árúháza: 1 drb teniszrakett vagy 1 drb „Zeiss” szemüveg (választás szerint)

Klein bőrdísz, Belváros: 1 drb finom női bőrdísz

Petrolux, Str. I. Vacarescu 31: 1 drb Petrolux főző és 1 üve Metalfix

„Royal“ Parfumeria, Keckeméti üzlet mellett: 1 liter legfinomabb kölnivíz

A LEGRAGYÓGÓBB SZÓNOK SZÉL vasárnap a Katolikus Népszövetség közgyűlésén a katolikus magyar bajnairól.

— Gyúrvárosi bádgosmester ülése. Bittó Ferenc bádgosmester helybeli vas- és fémipari szakosztálynak elnöke, most töltötte be hatvanéves életévét. Ebből az alkalomból az iparság szombaton, október 27-én este kilenc órakor Bittó Ferenc tiszteletére Gyúrvadvarban vacsorát rendez.

Férfiszövetek

a legnagyobb választékban és legolcsóbban kaphatók

Rabong és Schneider

Timișoara (Temesvár) I., Piața Szt. Gheorghe (Szt. György-tér), puspöki-palota

— Amikor a cigány lovat vesz. M. Gheorghe, 60 éves helybeli lakos felmentést tett Bot Jon 20 éves mehalásáért a cigány ellen, akinek eladott egy lovat az ígért 900 leiből csak kétszázat kapott meg. A járásbírósg előtt a mór a védekezett, hogy a ló vak volt és ezért is eladta. Bot Joant a járásbírósg csalás miatt ezer lei fő- és kétszáz mellékbüntetésre ítélte.

Értesítem igen tisztelettel rendelémet, hogy

uriszabóságomat áthelyeztetem

III., Bul. Carol 11. sz. a (Piffi-ház).

Férfi és fiú télikabtokat, felöltőket és öltönyöket mérték után legegánsabb kivitelben készített árak mellett készítenek.

Nagyrebcsült vevőim, valamint n. é. közönség további szíves párfogását kérve, maradok

kiváló tisztelettel

Máthé, uriszab III., Bul. Carol (Hunyadi-utca) 11. sz.

Közgazdaság

A közvetítő kereskedelem szempontjából Románia az összekötő kapocs lesz a szovjet és Középeurópa között

Kereskedelmi és iparügyi miniszterülön bizottságot létesített, amely orosz szovjettel való kereskedelmi kapcsolatok felvételét készíti elő. A bizottság külön gazdasági tervet dolgoz ki a szovjet export nem lesz jelentős. Annál nagyobb hasznot ígér majd a tranzit-úton, különösen az orosz áruak

Dunán való szállítása jöhet főleg számításba. Odessza csupán nyolc órányira van Galatitól, amely ilyenformán a szovjet és Középeurópa összekötő kapcsa lehet. Ez a bizottság foglalkozik a Dnyeszter folyó hajózásának kérdésével is és valószínű, hogy a Dnyeszteren való átkelésnél a határpont Bugaznál lesz.

A gyárak adójának kivetését és befizetését szigorúan ellenőrzik

A pénzügyminiszterium a gyárak adójának ellenőrzésére vonatkozólag határozottan intézkedett. Eszerint az ellenőrző közlegények adatokat gyűjtenek az adóterhelésről, a munkások száma, amelyeket külön erre a célra kért ívekbe kell bejegyezni. Az íveket meg kell küldeni az egyes gyárak kötelesek kitölteni. Ezek az ívek tartalmazni fogják a nyersanyagokat előkészítő és a nyersanyagot feldolgozó gépek számát, a készletanyagot, a tisztviselők munkások fizetését, a felhasznált nyersanyagot, a nyersanyag veszteségét, a gyár óránkénti termelőképességét, a gyárak adófizetésének ellenőrzésére

Amennyiben a gyár nem fizeti ki a jövő hónap végéig az esedékes adóját, úgy az ellenőr megállapítja a folyó hónapra szóló adót. Ha a gyár a múlt havi adóját nem fizette ki idejében, akkor a következő hónapban öt százalék többletet köteles fizetni. Két hónap után tíz százalék, három hónap után pedig tizenöt százalék a késedelmi kamat. Ahol az elmúlt hónapokkal szemben az adócsökkenését észlelik, ott a helyszínen tartandó ellenőrzés köteles megállapítani ennek okát. A rendelet utasította a gyárak mellett működő ellenőröket, hogy saját felelősségükre ellenőrizzék a gyárakból elszállított árut és gondoskodjanak, hogy azt minden esetben bevezessék a központi regiszterbe.

A munkakamara választóinak névjegyzéke. A munkakamara most állítja össze a választói névjegyzéket. Ezen munkához szüksége volna hat írógépre, amelyet a munkakamara mintegy husz napra bérbe venne. Akiknek kibérelhető írógépeik vannak, jelentse be a munkakamarának. Szükséges lesz hat gépiró alkalmazása is, akik bírják a román nyelvet. A gépirókat szintén husz napra alkalmaznák.

A gránit forgalmi adója. A pénzügyminiszterium közli, hogy a kőbányák az utburkoláshoz használt gránit után a számlázott összeg 2.40 százalékát fogják a jövőben fizetni, mint forgalmi adót.

A pénzügyi bizonytalanság megszüntetése. Washingtonból jelentik, hogy Roosevelt elnök az amerikai bankárszövetség értekezletén nagy beszédet mondott és ebben a pénzügyi bizonytalanság megszüntetésére tett célzást. Az elnök szavaiból arra következtetnek, hogy Roosevelttel a nemzetközi pénzügyi helyzetet közvetlen lehetőségére gondolt. Nemzetközi téren örömmel állapítható meg, hogy más nemzetek is mindjobban felismerik annak a szükségességét, hogy az árak és értékek szilárdulását minél sürgetőbben meg kell valósítani. Ez a maradandó szilárdulás eddig is az Egyesült Államok politikájának egyik állandó célja volt.

Ingyenes román nyelvtanfolyam. A helybeli munkakamara elhatározta, hogy tagjai részére román nyelvtanfolyamot rendez. A tanfolyam november elsején kezdődik és ingyenes. A nyelvtanórákat hetenként kétszer az esti órákban tartják meg. Beiratkozni november elsejéig reggel nyolc órától délután két óráig lehet a munkakamara belvárosi Eugen de Savoya (Jenőherceg) utca 7. szám alatt levő helyiségében.

Drágul a gyöngy. Londonból érkezett hírek szerint a világ gyöngy piacain az árak az utóbbi időben ugrásszerűen emelkedtek. Az árak tizenöt százalékkal is emelkedtek és ez azért következett be, mert a legutóbbi hatalmas taifunok a Csendes-Oceán vidékén elpusztították a legvirágzóbb kagylótelepeket is. Milliószámba sodorta el a taifun az osztrigatömegeket és évek munkája lesz a gyöngytelepek régi bőségét ismét visszaadni.

Az adóellenőrzés téves magyarázata. Az egyik lapban az a hír jelent meg, hogy a pénzügyigazgatóság vagy saját kezdeményezésére, vagy pedig a belföldi kölcsönjegyzésére felhasználandó összegekkel kapcsolatban adóellenőrzést kíván végrehajtani. Ezzel kapcsolatban Muresianu Viktor pénzügyi felügyelő leszögezi, hogy a hír alaptalan. Az adóellenőrzésre az adókövetés elleni felelősségek megindokolásánál van szükség és ezt évenként rendszeresen végrehajtják.

Csendes irányzatú a buza a bánági gabonapiacra. A temesi új-buza 380—390 lei, a torontáli új-buza 400—405 lei. Az időszerű új-tengeri 145 lei, az őrlöképes új-tengeri 155 lei, a zab 250 lei, a takarmányárpa 280 lei, a tavaszi árpa 320 lei, a korpa 200 lei. A lucerna 32 lei, a lóheremag 29 lei kilónként, a muharmag 220 lei, a tökmag 460 lei, a napraforgómag 230 lei. A takarmányliszt 230 lei és a kismalmi liszt a 30/70-es kategóriából zsákkal együtt 580 lei.

Mozi

Péntek, október 26.

Apollo-mozi: Ónagysága nem akar gyereket.
Concordia-mozi: Meghalok érted.

Konyhaművészeti kiállítás

Árnyasnap d. e. 10 órától a Magyar Ház nagytermében. / Csak egy napig tart!

Az amerikai öccség

— A Déli Híradó regénye —
Írta: KRASSÓI PAL

...ig voltak odahaza, egymásután érkeztek az üzletekből a csomagok. Böske Szabóné újból megcsodálta mindazt, amit bevásároltak, azután igyekeztek a kincset az egyszerre szűkekké vált krényekben elhelyezni.

...szombatig aztán rohant az idő. Középső egy csomó levelet is kapott Böske. Gyónok sok ismerőse gratulált az örökéhez. Volt azután egy csomó levél, melynek írója mindenféle címén pénzt ígért volna tőle kapni.

...jelentkeztek a feltalálók, akik elmondták, hogy korszakalkotó találmányuk kiaknázására bizonyos összegre van szükségük, amivel aztán mérhetetlen gazdagságot lehetne szerezni. Ezek mind szerették volna, hogy Böske tegye nekik lehetővé terveik megvalósítását. Biztosították Böske arról, hogy az anyagi haszonon kívül világhírre is tesz majd szert. Jöttek mások, akik azt kérték, hogy különböző vállalkozásokhoz csatlakozzon be a jövőt megalapítani. Kapáltak azonban fölös számban olyanok, akik szegénységükre hivatkozva Böske jó szívéhez fordultak és anyagi segítséget kértek tőle.

Böske különösen ezek az utóbbi levelek hatották meg és elhatározta, hogy a leveleket meghallgatja és a rossz sors-

ban levőknek kisebb-nagyobb összegeket küld. Különösen azoknak a levelei hatották meg, akik arra hivatkoztak, hogy betegek és egészségük helyreállítására, életük megmentésére kizárólag Böske től függ. Szívéhez szóltak azok a levelek is, amelyeknek írói kijelentették, hogy nem a maguk részére kérnek segítséget, hanem apró gyermekeiknek, akiknek télen nincsen meleg ruhája, fáznak, éheznek és iskolába sem tudnak menni.

Össze is állított egy jegyzéket, hogy kiknek és mennyi segítséget juttat. Amikor aztán az egymás fölé irt összegeket összeadta, Szabóné rémülten csapta össze a kezét:

— Szentséges Isten! Ennyi rengeteg pénzt akar szétosztani? Hiszen ez még akkor is sok lenne, ha ezzel vége szakadna a további kérés leveleknek. De meg vagyok róla győződve, hogy a levelek sora folytatódni fog. Meg aztán olvastam már az újságban is, hogy nagyon sokan vannak olyanok, akik abból élnek, hogy gazdag embereket hivatásosan megpumpolnak. Nagyon sok méltatlan is akad azok között, akik ilyenkor kérelmekkel jönnek.

Böske tanácstalan volt.

— De hát mit tegyek, — kérdezte, — mit csináljak mégis? Az Isten engem most váratlanul nagy vagyonhoz juttatott és érzem, hogy ez bizonyos kötelességgel jár. Érzem, hogy nekem nem szabad megfélemleni a szegényekről. Meg vagyok róla győződve, hogy igen sokan vannak, akik a segítségre rá-

szorulnak. Hogyan válogassam ki azokat?

Tanakodtak ide-oda, végül aztán kisorsították, hogy legjobban lesz, ha Böske felkeresi Teles közjegyzőt és kikéri a tanácsát.

— Ezt okosan cselekedte, — mondotta a közjegyző, amikor Böske megjelent nála és elmondotta a jövetele névjegyzékét, — nagyon meg kell fontolni a jótékonykodást is. A jótékonykodás gyakorlása nagyon szép erény és bizonyos mértékig kötelesség is azok részére, akiknek tehetségükben áll. Azonban körültekintéssel kell azt végezni.

— Mit tegyek hát? — kérdezte Böske.

— Határozott formában magam sem tudom megmondani, — válaszolta a közjegyző, — azonban tanácsot mégis adok. Keresse föl a jótékonycélu nőegyesületek vezetőseit és azokkal tanácskozza meg a dolgot. Mutassa meg nekik a kapott kérés leveleket is. Ezek az egyesületek sok száz szegényt tartanak nyilván és meg tudják mondani, hogy a levélírók közül kik érdemesek a segítségére. Legjobb lesz, ha az egyesületeknek bizonyos összegeket bocsát rendelkezésére, amelyeket aztán azok szétosztanak.

A közjegyző még az összegek nagyságát is megállapította. Akárcsak Szabóné, a közjegyző is óvta Böske a mértéken túl való jótékonykodástól, amelynek még a legnagyobb vagyonoknál is megvan bizonyos határa.

A szombat este pompásan folyt le.

A Próféta-vendéglő különtermében nagyszerűen megterített asztal várta a Szebenyey Márkus és Fia cég alkalmazottait. A husz személyre megterített hosszú asztalon volt bőségesen virág is. Böske ezenkívül személyesen tett minden teríték mellé egy-egy kedves emléktárgyat a vendégek részére. Hogy mindenki megtalálja a maga helyét és a neki szánt ajándékot, a neveket kartonlapokra írták föl és az ajándéktárgyakra helyezték. Szebenyey Márkus is megkapta a maga ajándékát, egy doboz finom külföldi szivart. Külön gondolt Böske még Sommer levelezőnek mostanában született harmadik gyermekére is. A Sommer részére vásárolt nyakkendőt alá borított helyezett, amelyben egy ezres bankjegy volt névjegy kíséretében. A névjegy szövege így szólt:

— A legfiatalabb Sommernek.

Böske úgy akarta, hogy a vacsora résztvevői egyszerre vonuljanak be a különtermembe és mindenki egyszerre kapja meg a maga ajándékát. Azért úgy rendezte a dolgot, hogy vendégei a Próféta-vendéglő kávétermében gyülekezzenek. Mikor aztán valamennyien együtt voltak, ünnepélyesen bevonultak a különtermembe.

A meglepetés és öröm kiáltásai hangzottak fel, amikor a vendégek megtalálták a maguk ajándékait. A hivatalnokok odarohantak Böskehez és összecsókolták. A férfiak pedig a kezét szorították meg.

(Folyt. k.)

Rádió

Péntek, október 26. Bucuresti. 12: Gramofon. 13.40: Gramofon. 17: Rádiózenekar. Melódiák a gyermekeknek. 18.15: Rádiózenekar. 19.20: Gramofon. 20: Szimfonikus hangverseny. 22.25: Szórakoztató zene a Modern étteremből. Budapest. 7.45: Torna. Utána: Hangversenyek. 10.45: Hírek. 11: Felolvasás. 1: Déli harangszó. Időjárásjelentés. 1.05: Az Egyetemi Énekkarok Szólókvartettje. Közben hírek. 2.20: Időjelzés, időjárás-

ásjelentés. 2.30: Suki Tóni és cigányzenekara. 3.40: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. 5: A rádió diáklélfőrája. 5.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 6: Tanyalátogatás. Gesztelyi Nagy László előadása. 6.35: Hanglemezek. 7.10: Sportközlemények. 7.25: Gyorsírótanfolyam. 7.50: Ladány Ilonka énekel zongorakísérettel. 8.30: Divat és egészség. Verebely Tibor dr. egyetemi tanár előadása. 9: Budapesti Hangverseny Zenekar. Közben 9.45: A rádió külügyi negyedórja. 10.30: Hírek, időjárásjelentés. 10.50: Nógrády Guido jazz-zenekarának műsora. 11.40: aradi Farkas Sándor cigányze-

nekara muzsikál. Horti Lajos énekel. Szombat, október 27. Bucuresti. 12: Gramofon. 13.40: Gramofon. 17: Rádiózenekar. 18.15: Egzotikus zene. 19.20: Gramofon. 20: Szinmű közvetítés. 21.20: Zenekari hangverseny. Budapest. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 10.45: Hírek. 11: Felolvasás. 1: Déli harangszó. Időjárásjelentés. 1.05: Hanglemezek. Közben 1.30: Hírek. 2.20: Időjelzés, időjárásjelentés. 2.30: Illiczy László szalonzenekara. 3.40: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. 5: A Rádióélet ifjúsági félórja. (Harsányi Gizi előadása.) 5.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 6:

Zeitinger Jenő zongorázik. 6.45: Műszaki donságok. 7.10: A Magyarországi Munkáldalegyletek Szövetsége képviselőiben dapesti Könyvkötő Munkások Dalkör Magyar Ruggyantaárugyári Dalkör m. 8.10: Őszi témák. Szép Ernő felolvas. 8.45: Operettelőadás a stúdióban. A postakocsi. Énekes daljáték 3 felvonés. Utána 11.10: Hírek, időjárásjelentés. Lakatos Gyula és Lakatos Vince cigánynekara muzsikál. 12: A m. kir. Operetttagjaiból alakult zenekar.

Apróhirdetések

Alkalmazás

Mindenes ki főzéshez ért, lehetőleg székele leány, november 1-re felvétetik. Cim a kiadóban. (242)

Rikkancsok

fix fizetéssel azonnali felvételnek. Cim a kiadóban. (1020)

MIRDESSEN
A
DÉLI HIRLAPBAN
TELEFON 2-52

Adás-vétel

Eladó egy ház

vendéglővel, régi italmérési engedéllyel, járási székhelyen, Bálinton (Bálincon), előrehaladott öregkor miatt, teljes berendezéssel, főúton. Billiárdasztal, táncterem, kuglizó, vendégszobák, álló, sertésöl, stb. A helyiség oly nagy, hogy más üzlet is nyitható. Részletfizetésre is eladó. Cim: Sima Aurel, Bálint (Bálinc), Jud. Severin. (1747)

Eladó

erzsébetvárosi bérház és 2 szomszédos 40 holdas birtok. Szentpály, III., Str. Doja 32. (1787)

Megvételre

keresek családi házat. Cim a kiadóban. (1790)

**Kombinéfűzők
Princessfűzők**
Orvosilag rendelt haskötők, alkalmi fűzők, melltartók
„Sanitaria”
Timisoara, Bulevardul Berthelot 21
Telefon 23-95

Petrolux-lámpák,

szoba-klozett, fürdőszoba-kályha és mozdó, cukorka automaták, jókarban lévőek, eladók. Cim a kiadóban. (1794)

Esztergapad

1 méteres, azonnali megvételre kerestetik. Ajánlatokat „Esztergapad” jelige alatt a kiadóhivatal továbbít. (1796)

Vadás

Kiadó

Erzsébetváros, Str. Cipariu Timoteiu (volt Batthyányi-utca) 8. számú házban, modern 4 szobás lakás november 1-re. Bővebbet Dr. Gyulay ügyvéd irodájában. (1773)

Modern 4 szobás

utcai lakás azonnalra kiadó. IV. kerület, Piata Scudier 9, Brück-féle ház. Telefon 507. (1792)

3 szobás lakás

november elsejére, fürdőszoba és mellékhelyiségekkel, családi házban kiadó. IV., Str. Mircea-Voda (volt Missits-utca) 6. (1795)

Autóbusz-menetrend

Timisoara—Buzias—Lugoj

Indul Timisoaráról d. u.	1 óra
Indul Timisoaráról este	6 óra
Indul Buziásról—Lugosra d. u.	2.15 óra
Indul Buziásról—Lugosra este	7.15 óra
Indul Lugosról—Buziásra reggel	6 óra
Indul Lugosról—Buziásra d. u.	1 óra
Indul Buziásról—Timisoarára reggel	7 óra
Indul Buziásról—Timisoarára d. u.	2 óra

Ha szép akar lenni

használjon KULKA-féle lilium-tejkrém, liliumtejszappant, liliumpuvert, 3 színben. Kapható kizárólag KULKA Emil városi gyógyszer-tárában a „Fekete Sashoz”, I. St. Gheorghe

Román királyi

Pénzügyminisztérium

Az 1934. évi 4 $\frac{1}{2}$,0%-os Országfejlesztési Kölcsön Kibocsájtási prospektusa

(Kivonat)

1. Nyilvános aláírás után Lei 1000.— névértékű kötvények bocsájtatnak ki kötvényenként 880.— leies árban.

A lejegyzett kötvények egyszerre, az aláírással egyidejűleg fizetendőek ki 1934 november 5—30 között.

2. A befizetendő összeg egy része az állam által kibocsájtott régi járadékpapirokkal is kiegyenlíthető az aláírási íven feltüntetett kurzuson. A járadékpapirokkal történő fizetés a jegyzés névértékének 20%-át nem haladhatja meg.

3. Az 1000 leies kötvény évi 4 $\frac{1}{2}$ %-os kamatot hajt, amelynek fele június 1-én, fele decemberben kerül kifizetésre, az első kifizetés 1935 június 1-én történik.

4. A kötvényeket 40 év alatt, évenként négyszeri sorshuzás után váltják vissza: február 1-én és május 1-én a június 1-én törlesztendő kötvényekkel, augusztus 1-én és november 1-én pedig a következő december 1-én törlesztendő kötvényeket sorsolják ki. Az első sorshuzás 1935. évi február 1-én történik.

5. A lejegyzett kölcsöntőke minden teljes egy milliárdjából nagy prémiumokkal visszaváltanak az első évben:

1 kötvényt 3,000.000 leiel, azaz 3,000.000 lei	
2 „ á 1,000.000 „ „ 2,000.000 „	
4 „ á 500.000 „ „ 2,000.000 „	
4 „ á 250.000 „ „ 1,000.000 „	
46 „ á 100.000 „ „ 4,600.000 „	
57 kötvényt összesen	12,600.000 lei

prémiummal váltanak vissza.

A következő években visszaváltandó kötvények száma 100.000 leienként egy kötvénnyel csökken évenként.

6. A fennmaradó kötvényeket minden évben a névértéken felül 200 leies jutalékkal váltják vissza és pedig:

az 1000 leies címleteket	1200 leiert
„ 2000 „ „	2400 „
„ 5000 „ „	6000 „
„ 10.000 „ „	12.000 „
„ 20.000 „ „	24.000 „

váltják vissza.

7. A kamatokat és amortizációkat stabilizált leiben fizeti ki az állam, a lei 10 milligramm 0.900 finomságu arany értékének felel meg.

8. Az esedékessé vált szelvényeket, valamint a kisorsolt kötvényeket készpénz gyanánt fogadják el az összes közpénztárak.

9. A kölcsön egész ideje alatt sem a kamatok összegéből, sem a kötvények visszaváltási értékéből nem vonnak le semmit, tehát ezek az összegek mindenféle adó és illeték alól mentesek.

A kötvények mentesek továbbá az örökösödési, ajándékozási és házassági szerződések adói, illetve illetékei alól.

10. A kötvények lombardirozhatók és azokat garanciakul és óvadéku elfogadják.

11. Jegyzések eszközölhetők az alábbi jegyzési helyeken:

Nemzeti Bank és az összes fiókjai, Postatakarékpénztár, az összes postahivatalok, valamennyi közpénztár s a megfelelő időben megállapított pénzügyintézetek. Jegyzet: Részletes felvilágosítások a kibocsájtási prospektusban találhatók.